

FIȘA DISCIPLINEI

Naratologie: structuri narative și cognitive cotidiene

Anul universitar 2025–2026

1. Date despre program

1.1. Instituția de învățământ superior	Universitatea Babeș-Bolyai
1.2. Facultatea	Facultatea de Litere
1.3. Departamentul	Literatură maghiară
1.4. Domeniul de studii	Limbă și literatură
1.5. Ciclu de studii	Licență
1.6. Programul de studii / Calificarea	Limbă și literatură maghiară (specializare principală) – LCM
1.7. Forma de învățământ	IF

2. Date despre disciplină

2.1. Denumirea disciplinei		Naratologie: structuri narative și cognitive cotidiene (în limba maghiară)				Codul disciplinei	LLT5217
2.2. Titularul activităților de curs			Lect. univ. dr. Czégényi Dóra				
2.3. Titularul activităților de seminar			dr. Ilyés Sándor				
2.4. Anul de studiu	III	2.5. Semestrul	5	2.6. Tipul de evaluare	C	2.7. Regimul disciplinei	opțional

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1. Număr de ore pe săptămână	3	din care: 3.2. curs	1	3.3. seminar/ laborator/ proiect	2
3.4. Total ore din planul de învățământ	42	din care: 3.5. curs	14	3.6 seminar/laborator	28
Distribuția fondului de timp pentru studiul individual (SI) și activități de autoinstruire (AI)					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe (AI)					12
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					6
Pregătire seminare/ laboratoare/ proiecte, teme, referate, portofolii și eseuri					6
Tutoriat (consiliere profesională)					2
Examinări					2
Alte activități					
3.7. Total ore studiu individual (SI) și activități de autoinstruire (AI)				28	
3.8. Total ore pe semestru				70	
3.9. Numărul de credite				3	

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1. de curriculum	–
--------------------	---

Data avizării în Decanat
Numele și semnătura decanului

4.2. de competențe	–
--------------------	---

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	prezența cursanților (recomandată) sală dotată cu calculator, videoproiector, tablă și acces la internet
5.2. de desfășurare a seminarului/ laboratorului	prezența activă la seminarii (obligatorie) sală dotată cu calculator, videoproiector, tablă și acces la internet

6.2. Rezultatele învățării

Cunoștințe	Studentul cunoaște conceptele de bază ale naratologie și le poate utiliza. Cunoaște literatura de specialitate, respectiv metodele de analiză și interpretare a narațiunilor.
Aptitudini	Studentul este capabil să utilizeze adecvat conceptele naratologiei și poate să se exprime în mod concis și adaptat contextului științific, atât în scris, cât și verbal. Este capabil să analizeze narațiuni literare și folclorice operând cu tehnici de analiză ale naratologiei.
Responsabilități și autonomie	Studentul are capacitatea de a lucra independent cu respectarea normelor de etică și de calitate specifice domeniului; își asumă responsabilitatea pentru produsul muncii sale; cere și utilizează constructiv feedback.

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	Disciplina propune însușirea cunoștințelor de bază. Cursul și seminariile oferă o trecere în revistă a conceptelor, teoriilor și metodelor cele mai semnificative; prezentarea lor are un caracter pragmatic.
7.2 Obiectivele specifice	<ul style="list-style-type: none"> • însușirea terminologiei de specialitate, prezentarea teoriilor și curentelor; • trecerea în revistă a istoriei și metodologiei de cercetare, • prezentarea aplicării metodelor; • menținerea/asigurarea discursului profesional;

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
1. Metode ale analizei narațiunilor 2. Terminologie. Funcțiile narațiunii. Forme de reprezentare a narațiunii. Sintaxa narativă (metoda morfologică a lui Propp – precursori și recepție). 3. Pragmatică narativă (contexte și moduri de prezentare). Naratiuni și epoci; naratiuni și semnificații; naratiuni și atitudini. 4. Imaginea lumii și a societății în epopee. 5. Metodele de abordare ale baladei populare. 6. Istoria cercetării basmului. Povestitul ca comunicație socioală. 7. Biografie și istorie locală. Descoperirea istoriei personale. Funcțiile istoriei personale și locale.	<p>expunere frontală, explicație, vizualizare</p> <p>(suport de curs: .ppt și material redactat, adnotat)</p>	<p>Parcursarea bibliografiei și realizarea sarcinilor este obligatorie.</p>
Bibliografie obligatorie Demény István Pál: <i>Hősi epika</i> . (Örökség-sorozat.) Európai Folklór Intézet, Budapest, 2002. https://www.szaktars.hu/sau Uő: <i>A magyar szóbeli hősi epika</i> . Pallas-Akadémia, Csíkszereda, 1997. (kötelező: 253–299.; 310–317.)		

- Keszeg Vilmos: *Homo narrans. Emberek, történetek és kontetusok*. KOMP-PRESS – Korunk Baráti Társaság, Kolozsvár, 2002. (kötelező: *Homo narrans*, 5–27.)
- Keszeg Vilmos: Nagy Olga pályájának szakaszai. In Czégényi Dóra – Keszeg Vilmos – Pozsony Ferenc (szerk.): *Oktatás, kutatás, intézményt Kolozsvárt*. Kriza János Néprajzi Társaság Évkönyve 18. KJNT, Kolozsvár, 2010, 371–395.
http://kjnt.ro/szovegtar/pdf/KJNTEvk_18_2010_CzD-KV-PF_szerk_Oktatas_12_KeszegV
- Keszeg Vilmos: *A történetmondás antropológiája*. Egyetemi jegyzet. (NEJ, 7.) KJNT, Kolozsvár, 2011.
http://kjnt.ro/szovegtar/pdf/NEJ_07_2011_KeszegV_A-tortenetmondas-antropologiaja
- Keszeg Vilmos: *A beszélés antropológiája*. Egyetemi jegyzet. (NEJ, 9.) KJNT, Kolozsvár, 2018.
http://kjnt.ro/szovegtar/pdf/NEJ_09_2018_KeszegV_A-beszeles-antropologiaja
- Keszeg Vilmos (szerk.): *Magyar népi kultúra. Alapfogalmak. Folklór. Anyagi kultúra*. Tankönyv. [2., javított kiadás] Ábel, Kolozsvár, 2008. (kötelező: A szóbeli hősi epika; A népballada; A népmese; Élettörténet – önéletírás; Az igaztörténet)
<https://public-view.bcucuj.ro/login.php>
- Küllös Imola: Igaz történet, élettörténet, önéletrajz. In Istvánovits Márton (szerk.): *Magyar népköltészet. Folklór 1.* (Magyar Néprajz, V.) Akadémiai, Budapest, 1988, 251–266.
<https://www.arcanum.com/hu/online-kiadvanyok/MagyarNeprajz-magyar-neprajz-2/v-magyar-nepkolteszet-63D6/igaz-tortenet-elettortenet-oneletrajz-6BC3/>
- Nagy Olga: *A táltos törvénye. Népmese és esztétikum*. Kriterion, Bukarest, 1978. (kötelező: Elbeszélőstílus a népmesében, 183–214.) <https://www.szaktars.hu/>
- Propp, Vlagyimir Jakovlevics: *A mese morfológiája*. (2., javított kiadás. Osiris könyvtár. Antropológia, néprajz.) Osiris, Budapest, 2004. <https://www.szaktars.hu/>
- Voigt Vilmos (szerk.): *A magyar folklór*. (Osiris tankönyvek.) Osiris, Budapest, 1998. [kötelező: 149–183. (Hősepika); 184–220. (Ballada); 221–280. (Mese); 318–326. (Tréfás és humoros rövid prózai műfajok)] <https://www.szaktars.hu/>
- De parcur:**
Kallós Zoltán, Albert Ernő, Ráduly János, Bura László, Pozsony Ferenc balladagyűjtése;
Magyar népmesekatalógus, I–X. MTA Néprajzi Kutatócsoport, Budapest, 1982–2001.
narráció (VIL), *elbeszélés* (VIL), *epika* (VIL), *epika* (MNL) szócikk;
5 ballada-, 5 mese-, 5 proverbium-, találós- és adomagyűjtemény;
- Bibliografie recomandată**
Bíró Béla: *Narratologia*. (Jegyzetek sorozat.) Scientia Kiadó, Kolozsvár, 2004.
Bíró Zoltán: *Hétköznapi humorvilág*. (Helyzet Könyvek.) Pro-Print Könyvkiadó, Csíkszereda, 1997, 97–140.
Borneman, John: Elbeszélés, genealógia és történeti tudat: a széthulló személyiség. In Thomka Beáta (szerk.): *Narratívák 3. A kultúra narratívái*. Kijárat, Budapest, 1999, 197–216.
Demény István Pál: *A Szent László-legenda és Molnár Anna balladája*. (ETF, 212.) EME, Kolozsvár, 1992.
<https://api.eda.eme.ro/server/api/core/bitstreams/1c0d286d-e29c-41b9-b4c1-6925ca1e20d8/content>
Dumézil, Georges: *Mítosz és eposz. Tanulmányok*. (Társadalomtudományi Könyvtár.) Gondolat, Budapest, 1986.
Hesz Ágnes: Mi a pletyka? Egy definiálhatatlan jelenség meghatározástörténete. In Jakab Albert Zsolt – Vajda András (szerk.): *Aranyhíd. Tanulmányok Keszeg Vilmos tiszteletére*. BBTE MNAI – EME – KJNT, Kolozsvár, 2017, 831–844.
http://kjnt.ro/szovegtar/pdf/2017_JAZs-VA_szerk_Aranyhid_60_HeszA
- Keszeg Vilmos: A népi élettörténet műfajáról Zsigmond Erzsébet kézírata ürügyén (Utószó). In Zsigmond Erzsébet: *Sírató, életem panaszos könyve*. (Kriza Könyvtár, 1.) KJNT, Kolozsvár, 1995, 129–134. (Második kiadás: Erdélyi Gondolat, Székelyudvarhely, 2003.)
- Kriza Ildikó: *A magyar népballada. Fejezetek a balladakutatásból*. (Folklór és etnográfia, 56.) KLTE, Debrecen, 1991.
- Landgraf Ildikó: Örök körforgásban. Az anekdota műfaja a magyar folklórban. In Berta Péter et al (szerk.): *Ethno-lore 30*. MTA Bölcsészettudományi Kutatóközpont Néprajztudományi Intézet, Budapest, 2013, 114–137.
https://nti.abtk.hu/images/evkonyv/2013/05_landgraf.pdf
- Lotman, Jurij: A szűzsé eredete tipológiai aspektusból. In Kovács Árpád – V. Gilbert Edit (szerk.): *Kultúra, szöveg, narráció. Orosz elméletírók tanulmányai*. Pécs, 1994, 82–118.
- Propp, Vlagyimir Jakovlevics: *A varázsmese történeti gyökerei*. (Szóhagyomány, 4.) L'Harmattan, Budapest, 2005.

Nagy Ilona: Angyalok munkában. Modern csoda-elbeszélések. In Landgraf Ildikó – Nagy Zoltán (szerk.): *Az elkerülhetetlen. Vallásantropológiai tanulmányok Vargyas Gábor tiszteletére*. MTA BTK Néprajztudományi Intézet – L'Harmattan – PTE Néprajz - Kulturális Antropológia Tanszék – Könyvpont, Budapest, 2012, 807–826.

Nagy Olga: A szatirikus népi próza. In Hoppál Mihály (szerk.): *Elbeszélés és emlékezet. Tanulmányok Istvánovits Márton emlékezetére*. (Örökség, IV.) EFI – Osiris, Budapest, 2001, 177–185. <https://www.szaktars.hu/>

Pászka Imre: *Narratív történetformák a megértő szociológia nézőpontjából*. Belvedere – Szegedi Egyetemi Kiadó, Szeged, 2008.

Tátrai Szilárd: Az elbeszélés aktusa a narratív nyelvi kommunikációban. In uő: *Az 'ÉN' az elbeszélésben. A perszonális narráció szövegtani megközelítése*. Argumentum, Budapest, 2002, 7–50. <https://www.szaktars.hu/>

Tengelyi László: *Élettörténet és sorseseemény*. (Kísértések sorozat.) Atlantisz, Budapest, 1998. (ajánlott: 11–48.)

8.2 Seminar	Metode de predare	Observații
<p>1-2. Memorie, uitare, istorie – reconstituirea trecutului</p> <ul style="list-style-type: none"> ASSMANN, Jan: <i>A kulturális emlékezet. Írás, emlékezés és politikai identitás a korai magaskultúrákban</i>. Atlantisz, Budapest, 1999/2004, 15–66.; 87–102. WEINRICH, Harald: <i>Léthe. A felejtés művészete és kritikája</i>. Atlantisz, Budapest, 2002. 9–23. (áttekinteni); 263–311. <p>3-5. Metodele de sistematizare a naratiunilor: Cataloage si structuri morfologice</p> <ul style="list-style-type: none"> PROPP, V. J.: <i>A mese morfológiája</i>. Osiris, Budapest, 1995/2005. <i>Magyar népmesekatalógus</i> 1–10. Budapest, 1987–1990. (áttekinteni) BIHARI Anna: <i>Magyar hiedelemmonda katalógus</i>. (Előmunkálatok a Magyarság Néprajzához, 6.) MTA Néprajzi Kutatócsoport, Budapest, 1980. (áttekinteni) <p>6-8. Individ si colectivitate: memoriale</p> <ul style="list-style-type: none"> GYŐRI Klára: <i>Kiszáradt az én örömem zöld fája</i>. Kriterion, Bukarest, 1975. KESZEG VILMOS: Az írás és a beszéd konfliktusa. Egy írástudó asszony pere. In uő: <i>Homo narrans</i>. Komp-Press Kiadó. Kolozsvár, 2002, 147–178. <p>9. Biografie si identitate</p> <ul style="list-style-type: none"> NIEDERMÜLLER Péter: Élettörténet és életrajzi elbeszélés. <i>Ethnographia</i>. XCIX(3–4). 1988. 376–389. MANDELBAUM, David G.: Egy életrajzi tanulmány: Gandhi. In Küllös Imola (szerk.): <i>Az életrajzi módszer</i>. (Documentatio Ethnographica, 9.) Budapest, 1982, 29–45. TENGELYI László: Élettörténet és önazonosság. In uő: <i>Élettörténet és sorseseemény</i>. Atlantisz, Budapest, 1998. 13–48. <p>10-12. Texte si contexte</p> <ul style="list-style-type: none"> KESZEG Vilmos: Egy szöveg kontextusa. <i>Korunk</i> III/VII(4). 1996. 41–46. KESZEG Vilmos: Homo narrans. In uő: <i>Homo narrans</i>. Komp-Press. Kolozsvár, 2002, 5–27. KESZEG Vilmos: <i>Aranyosságok népköltészete</i>. Mentor, Marosvásárhely, 2004, I: 5–32. <p>13-14. Cercetarea culturii muncitorești</p>	studiu de caz: modelare, dezbatere	

<ul style="list-style-type: none"> • ILYÉS Sándor: <i>Kolozsvári munkásklubok az 1950–1960-as években</i>. KJNT – Nemzeti Kisebbségkutató Intézet, Kolozsvár, 2013. http://kjnt.ro/szovegtar/pdf/2013_IlyesS_Kolozsvari-munkasklubok 		
--	--	--

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

Disciplina – al cărui conținut se bazează atât pe literatura de specialitate maghiară, cât și pe cea internațională – a fost concepută în concordanță cu curriculele departamentelor din alte universități, și cu consultarea potențialilor angajatori.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	<ul style="list-style-type: none"> - capacitatea de identificare și de definire a conceptelor, teoriilor și metodelor fundamentale; - nivelul parcurgerii bibliografiei și utilizarea corectă a limbajului de specialitate; 	<p>Colocviu (cu punctaj prestabilit) din tematica cursurilor și seminariilor & bibliografia aferentă</p>	50%
10.5 Seminar	<ul style="list-style-type: none"> - capacitatea de problematizare, de interpretare și de analiză; - relevanța și focusul tematic; - corectitudinea (exactitatea) datelor, coerența textuală și acuratețea lingvistică; 		50%

10.6 Standard minim de performanță

Nota 5 se acordă dacă studentul demonstrează înțelegerea noțiunilor de bază, nivel mediu de cunoaștere a literaturii de specialitate și răspunde corect 45% la întrebările de la colocviu. (*Nota 10 se acordă dacă studentul demonstrează înțelegerea conceptelor discutate, studierea literaturii de specialitate în detaliu și răspunde corect 95% la întrebările de la colocviu.)

*În caz de absenteism, studentul (pentru a recupera) va îndeplini (lunar) sarcinile desemnate, fie individual, fie cu posibilitatea consultațiilor (strict în intervalul orar alocat acestora).

**Participarea la examen este condiționată de participarea la seminarii, precum și de realizarea sarcinilor la termen prestabilit.

11. Etichete ODD (Obiective de Dezvoltare Durabilă)

	Eticheta generală pentru Dezvoltare durabilă
--	--

UNIVERSITATEA BABEȘ-BOLYAI
BABEȘ-BOLYAI TUDOMÁNYEGYETEM
BABEȘ-BOLYAI UNIVERSITÄT
BABEȘ-BOLYAI UNIVERSITY
TRADITIO ET EXCELLENTIA

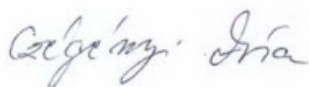

Facultatea de Litere
Str. Horea nr. 31
400202, Cluj-Napoca
<https://lett.ubbcluj.ro>

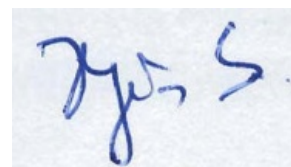
								
								

Data completării:
10.02.2025

Semnătura titularului de curs
Lect. univ. dr. Czégényi Dóra

Semnătura titularului de seminar
dr. Ilyés Sándor

Data avizării în departament:
11.02.2025

Semnătura directorului de departament
Prof. univ. dr. Berszán István

Data avizării în Decanat
Numele și semnătura decanului